

Things Medlemmer og særlig til den ærede Forespørger, om at gjøre Skridtet helt ud. Vi vide jo nok, at de fleste Vandmøller ligge i Egne, hvor der har været gamle Forrettigheeder og gamle Privilegier, og det gjælder nu om ogsaa paa dette Punkt at se at faae de gamle Forrettigheeder og gamle Privilegier hørt og derved fremme det almindelige Vel i Landet. Jeg haaber derfor, at det ærede Medlem ved Leilighed vil gaa med dertil, naar der bliver Tale om at faae afløst alle disse Vandmøller, de saakaldte Græsmøller, der aarlig tilføie Danmark et stort Tab.

Indenrigsministeren: Jeg tror ikke, at man skal kunne negte, at det sidst omtalte ligger noget udenfor Forespørgslen, eller at det er et Skridt, man er gaaet til Siden af den. Jeg vil raade det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, til, førend der foretages Videre, at gjøre sig bekendt med Loven af 17de Januar 1859, thi han vilde maaske deri finde netop det, han savner, nemlig looflige Veie, ad hvilke disse Græsmøller kunne blive nedlagte. Men jeg vil dog strax gjøre en Indsigelse imod, at det skulde være en Sag, der kunde være Gjenstand for Statens Omfarg, at faae disse Græsmøller afløst; det maa utvivlsomt være en Sag, som de Bedkommende, der lide under Møllens Tilstøeværelse, selv maa tage i deres Haand og navnlig selv betale. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgkreds (Steinstrup) nævnte forskjellige andre Ting, hvormed han mente, at det skod daarligt til her i Landet. Jeg tør naturligvis ikke modsigge ham i den Henseende, thi jeg kjenner ikke de specielle Tilfælde, der foreligger; men for saa vidt de staa i Forbindelse med Veie, da er der ikke den fjerneste Tvivl om, at det er Politiets Ret og dets Pligt at sørge for at fjerne de Jærer, som findes for en offentlig Værdsel, og naar der maaske paa sine Steder kan være Mangler tilstede i saa Henseende, hvad jeg naturligvis ikke tør benegte, men dog heller ikke vil bekræfte, saa vil jeg dertil sige, at det er Befolkningens egen Skyld; hvorfor klager den ikke? Her i Kjøbenhavn kunne vi virkelig ikke vide, at denne eller hin Politimester ikke gjør sin Skyldighed, med mindre man paa en eller anden Maade lader os det vide. Der er flere Gange nævnt Mergelgrave og deslige, som Gjenstande, hvorom man ogsaa ønskede at have en Bestemmelse; men den have de, mine Herrer! Der er en Lov — jeg kan i dette Dieblit ikke opgive, af hvilket Datum den er — som siger, at ingen Mergelgrav maa ligge nærmere end 8 Alen ved en Veie, og det hører ogsaa til de Tilfælde, der dagligdags indtræffe, at en Mand uden videre bliver tvungen til at sætte Hegn om sin Mergelgrav. Jeg tror derfor, at der i den Henseende slet ikke er Andet at klage over, end at denne Lov maaske ikke overholdes; og dernæst turde det maaske ogsaa være, at der heller ikke i selve Befolkningen er en tilstrækkelig levende In-

teresse derfor. Jeg skulde ligeledes meget tage feil, om der ikke er en Bestemmelse, der forbyder at have aabentstaaende Brønde; jeg kan ikke sige, hvor den findes, thi det veed jeg ikke, men jeg er meget overbevist om, at der findes en Bestemmelse som befaler, at enten skal en Brønd være dækket med et lovligt Dæffel, eller ogsaa skal den være omgivet af et almindeligt Brøndværk. Det turde ogsaa være et stort Spørgsmaal, om Folk vilde være saa overmaade glade, naar Politiet var altfor ivrigt efter at ransage i Gaarde osv., om man da ikke vilde finde, at det var en Næsvished fra Politiets Side, som man helst maatte have sig frabedt. Smidlertid finder jeg ikke Opfordring til her at gaa ind paa Spørgsmaalet om en hel ny Politioordning; den forterer i al Fald ikke under mig. Alt, hvad jeg kan svare til de Bemærkninger, der i saa Henseende ere fremkomne, er dette, at jeg skal gjøre min ærede Kollega, Justitsministeren, opmærksom paa, hvad der her er fremkommet, og for Øvrigt overlade til ham, om han finder, at der er nogen tilstrækkelig Grund til at fremkomme med en ny Politilov.

Sable: Jeg vil kun tillade mig at gjøre den ærede Minister opmærksom paa, at den af ham paaberaabte Lov ikke i Følge de Erfaringer, der ere indvundne i de sidste Aar, er tilstrækkelig til at faae dette Spørgsmaal tilfredsstillende ordnet, ligesom der vistnok ogsaa kunde være Tale om andre Bestemmelser end dem, der findes i Loven af 1859.

Indenrigsministeren: Forfaauidt Spørgsmaalet dreier sig om Verne, da maa jeg tilstaa, at jeg tror, at det ærede Medlem noget har overdrevet Antallet af Græsmøller. Jeg for mit Bedkommende maa tilstaa, at jeg ikke kjenner en eneste, som man egentlig kan kalde Græsmølle, thi en Græsmølle er noget ganske Andet end en almindelig stor Vandmølle. Det, der i Reglen er i Veien, er, at Bedkommende ikke finde deres Regning ved at afløse Møllen, der jo ikke blot er et Privilegium, som maaske i dette Dieblit har mindre Betydning, men som ogsaa er en meget værdifuld Eiendom. Det er derpaa, at Sagen i Reglen strander, og saalænge man altsaa ikke mener, at de Fordele, man opnaar ved at expropriere Møllen, ere overveieende, tror jeg ikke, at der er nogen Mangel i Lovgivningen, som medfører, at man ikke kan faae disse Møller afveien.

Sable: Det undrer mig overordentlig meget, at den høitærede Minister talte, som om han kun kjennte saa Græsmøller, idet det er den almindelige Opfattelse ude i Landet, at de fleste Vandmøller ere, hvad man sædvanlig kalder Græsmøller, og at der kun er meget faa af dem, som den høitærede Minister kalder store Vandmøller. Nu er der nogle Medlemmer ovre paa den anden